

Jakob Engel-Schmidts tale ved åbningen af CHP:DOX

Taler

Jakob Engel-Schmidt
Kulturminister

Dato

12. marts 2024

Tak for, at jeg må få lov til at åbne årets festival. Det har jeg glædet mig ualmindeligt meget til.

Den dokumentarfilm, vi skal se om lidt, tager udgangspunkt i en international krise. Og her taler jeg vel at mærke hverken om Muhammedkrise, koranafbrænding eller lignende. Nej det, der for alvor fik sindene i kog tilbage i 2014, var aflivningen af den to år gamle giraf Marius.

Vi danskere blev fremstillet som barbarer, der nådesløst slagter girafbabyer. Engelske The Mirror skrev for eksempel artiklen med den sensationelle overskrift *"Marius the giraffe butchered in front of children and fed to lions at Copenhagen Zoo"*.

Som I nok kan huske, blev Zoologisk Have lagt for had, internationale medier gik i selvsving, og Danmarks image kom under gevaldigt pres. Jeg vil afholde mig fra at genåbne debatten.

Men jeg synes, at det er ret genialt, at instruktør Max Kestners eksistentielle søgen tager sit udgangspunkt i Københavns Zoos beslutning. For der er, som jeg ser det, noget særegent dansk over den. Det rationelle argument var ganske enkelt. De sagkyndige vurderede, at Marius' gener var velrepræsenteret blandt giraffer i de europæiske zoologiske haver.

Samtidig kunne forskningen få gavn af Marius' jordiske rester. Og som noget helt centralt for virakken, blev liget dissekeret foran skolebørn og efterfølgende fodret til løverne. Alt sammen for at give os og vores børn så ægte et indblik i dyrenes verden som overhovedet muligt.

Nu skal man selvfølgelig altid passe på med generaliseringer, men for mig siger det altså noget om den danske mentalitet. Vi tænker rationelt og kritisk – og

nogle vil måske mene, at vi er lidt fandenivoldske. Vi ønsker at fremstille livet, som det er.

Netop den ufiltrerede og upolerede fremstilling er hele årsagen til, at vi er her i salen i aften.

Dokumentarer kan give os indblik i og adgang til en virkelighed, som måske er radikalt anderledes end vores egen. De kan få os helt tæt på afstumpede krigsforbrydere, fremadstormende kunstnere, nordjyske goths og omsorgsfulde Kandis-tilbedere.

Danske dokumentarer er unikke. Vi er, som miseren om Marius illustrerer, villige til at se virkeligheden i øjnene. Og det er efter min mening en del af svaret på, hvorfor dansk dokumentar gang på gang høster roser i hele verden. Det er en helt særlig arv, som vi skal føre videre, udvikle og sikre de bedste betingelser for.

Jeg er umådelig stolt af, at vi med medieaftalen, filmaftalen og årets finanslov på både kort og langt sigt har sikret et økonomisk boost af dansk film og tv. På årets finanslov er afsat over 700 mio. kr. til dansk film og tv. Fra 2025 forventes et varigt løft fra provenu fra kulturbidraget på knap 100 mio. kr. årligt.

Samtidig har vi med filmaftalen afsat 3,5 mio. kr. årligt til udbredelse af CPH:DOX til hele landet i samarbejdet med landets kommuner via initiativet DOX:DANMARK. Det er afgørende, at danske dokumentarfilm bliver vist i hele landet. Så der på tværs af Danmark er mulighed for at blive en del af samtalen.

Dansk film står i en skelsættende tid. Nye aktører, platforme og formater ændrer grundbetingelserne i branchen. Og de internationale tjenester opererer med gigantiske budgetter. Danskerne er i den grad blevet digitale. Det gør at vi – og ikke mindst vores børn – i stigende grad orienterer os mod de udenlandske tjenester, hvor dansk indhold er trængt. Denne udvikling stopper ikke lige foreløbigt. Det bliver dag for dag vigtigere at sikre skabelsen af dansk indhold.

Vi har ikke muligheden for at trykke pause. Vi skal derimod følge med tiden og selv forsøge at tage magten over, hvordan det her udspiller sig.

Til slut vil jeg sige til jer, at I godt kan rette jer op i biografserierne. Danske dokumentarfilm rejser verden rundt og høster international anerkendelse. Over 80 pct. af danskerne ser danske dokumentarer et par gange om året eller oftere.

Den succes er ikke kommet af sig selv. Det er et unikt samspil mellem private producenter og en solid statslig filmstøtte. Men det er først og fremmest entreprenørskab og kunstnerisk kreativitet i en skøn sammenblanding.

Vores ambition er klar. Danske dokumentarer skal stå stærkt – også i fremtiden. Det kræver nytænkning – både kunstnerisk og forretningsmæssigt. Vi skal sikre, at støttesystemet er tilpasset branchens udvikling. Og at de mange nye midler går det rette sted hen.

Jeg glæder mig til det fælles arbejde, vi har foran os. Tak for ordet. God festival.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jakob-engel-schmidts-tale-ved-abningen-af-chp-dox>